

GŁOS NARODU

Nr. 62. — ROK XLII.	REDAKCJA, ADMINISTRACJA I DRUKARNIA, KRAKÓW, UL. ŚW KRZYŻA 11				Redakcja niezamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje, listów nieopłaconych nie przyjmuje.
	KONTO P. K. O. WARSZAWA NR. 140.055. — KONTO P. K. O. KRAKÓW, NR. 401.099.				
PONIEDZIAŁEK 4 M A R C A 1935.	Předpłata wynosi:		W Królowie	Na całym obszarze Państwa polsk.	Zagranicą
	Miesięcznie		z o noszeniem 5* zł.	z ośrodkami 4*50 zł.	z przesyłką pocztową 5. zł.
TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-06.					
Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.					Redakcja przyjmuje strony od godziny 11. do 13.

Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy pożyczkowej.

Warszawa, 3. III. (PAT). W sobotę dnia 2 marca br. w godzinach popołudniowych odbyło się pod przewodnictwem p. premiera Kozłowskiego posiedzenie Rady Ministrów, na którym p. min. przem. i handlu przedstawił obszerny referat o traktacie handlowym, zawarłym z W. Brytanią. Następnie Rada Ministrów przedyskutowała i przyjęła szereg projektów ustawodawczych, m. in. projekty ustaw o inwalidzkim sądzie administracyjnym, o świadczeniach w naturze na niektóre cele publiczne, projekt ustawy o upoważnieniu ministra skarbu do wypuszczenia pożyczki wewnętrznej, projekt nowelizacji ustawy o spłacie zaległości podatkowych, projekt nowelizacji ustawy o kryzysowym dodatku do państwowe go podatku dochodowego oraz projekty ustaw o opodatkowaniu tutejczych. Zatwierdzono zmiany statutu Banku Polskiego i projekt ustawy o zmianie moratorium mieszkaniowego dla bezrobotnych. Wreszcie Rada Ministrów uchwaliła projekty ustaw o budowie trzech normalnotorowych kolei: Nowojelnia — Nowogródek, Mława — Ostrołęka i Żegrze — Wyszki.

W sobotę dnia 2 marca br. w godzinach popołudniowych odbyło się pod przewodnictwem p. premiera Kozłowskiego posiedzenie Rady Ministrów, na którym p. min. przem. i handlu przedstawił obszerny referat o traktacie handlowym, zawarłym z W. Brytanią. Następnie Rada Ministrów przedyskutowała i przyjęła szereg projektów ustawodawczych, m. in. projekty ustaw o inwalidzkim sądzie administracyjnym, o świadczeniach w naturze na niektóre cele publiczne, projekt ustawy o upoważnieniu ministra skarbu do wypuszczenia pożyczki wewnętrznej, projekt nowelizacji ustawy o spłacie zaległości podatkowych, projekt nowelizacji ustawy o kryzysowym dodatku do państwowe go podatku dochodowego oraz projekty ustaw o opodatkowaniu tutejczych. Zatwierdzono zmiany statutu Banku Polskiego i projekt ustawy o zmianie moratorium mieszkaniowego dla bezrobotnych. Wreszcie Rada Ministrów uchwaliła projekty ustaw o budowie trzech normalnotorowych kolei: Nowojelnia — Nowogródek, Mława — Ostrołęka i Żegrze — Wyszki.

Największy hydroplan niemiecki „Do X” zatonął w morzu

Berlin, 3. III. Olbrzymi hydroplan niemiecki „Do X”, stanowiący dumę lotnictwa niemieckiego, rozbił się niemal doszczętnie w czasie katastrofy, jaka spotkała go na morzu Północnym i zatonął. Uratowano tylko kilka motorów, natomiast kadłub był tak zniszczony, że nie udało się z niego nic uratować. „Do X” zbudowany był w r. 1929 i był największym hydroplanem, jaki dotychczas zbudowano. Miał on pobić wszelkie rekordy lotnicze samolotów pasażerskich i był przygotowany na 5.000 km lotu bez lądowania dzięki 12 motorom i możliwości zabrania odpowiednich zapasów benzyny. Budowę olbrzyma rozpoczęto w r. 1924, przy czym zaprojektowano go z myślą, że będzie mógł służyć do celów wojennych. Kadłub hydroplanu posiadał szereg pięt i zapewniał pasażerom wszelkie wygody. Nim oddano go do użytku, przeprowadzono ponad 50 lotów próbnych, poczem samolot wystartował 5 października 1930 do lotu

dokoła świata. Gdy statek przybył do Lizbony, musiano przymusowo lądować i wówczas zapaliło się lewe skrzydło hydroplanu. Wskutek szkód, jakie statek odniósł z powodu tego pożaru, musiał on przez pół roku przezebrać w Lizbonie, aż ukończono naprawę. Gdy statek wyleciał ku wyspom Zielonego Przylądka, doznał nowego uszkodzenia i znowu przerwał lot na dalsze 5 miesięcy. Wreszcie jednak przez Brazylję hydroplan przybył do Nowego Jorku, co stało się powodem wielkich manifestacji. W ciągu jego dalszej służby po powrocie do Niemiec, okazało się, że olbrzym powietrzny jest za ciężki. Poddano go reparaacji, zmieniono motory i urządzenie i wreszcie hydroplan poleciał obecnie nad morze Północne, by wziąć udział w ćwiczeniach marynarki niemieckiej. Tu spotkała statek nowa nieszczęśliwa przygoda, która położyła kres jego służbie.

Opozycyjny odczyt b. amb. Filipowicza.

W sobotę w Resursie Obywatelskiej w Warszawie odbył się odczyt b. ambasadora Filipowicza, który stanął na czele warszawskiego Oddziału Partii Pracy i wystąpił przeciwko przesowi zarządu głównego tej partii sen. Evertowi. Na odczyt byli obecni m. in. Moraczewski, L. Wasilewski, zaś przeważną część publiczności stanowili urzędnicy, członkowie Legionu Młodych i robotnicy z pod znaku sanacyjnego ZZZ. Odczyt miał charakter opozycyjny w stosunku do sfer kierowniczych.

W sobotę w Resursie Obywatelskiej w Warszawie odbył się odczyt b. ambasadora Filipowicza, który stanął na czele warszawskiego Oddziału Partii Pracy i wystąpił przeciwko przesowi zarządu głównego tej partii sen. Evertowi. Na odczyt byli obecni m. in. Moraczewski, L. Wasilewski, zaś przeważną część publiczności stanowili urzędnicy, członkowie Legionu Młodych i robotnicy z pod znaku sanacyjnego ZZZ. Odczyt miał charakter opozycyjny w stosunku do sfer kierowniczych.

„KORPUS LECHITÓW” PRZESTAŁ ISTNIEĆ.

Prasa doniosła o rozwiązaniu t. zw. Korpusu Lechitów, stworzonego przez Partję Pracy, jako sekcja młodych. „Korpus” przeciwstawiał się radykalizmowi „Legionu Młodych”. Prorządowy „Kurier Poranny” pisze w ostatnim numerze, że doniesienie o rozwiązaniu po wyższej organizacji jest o tyle nieścisłe, że organizacja ta zakończyła swe istnienie, zanim formalnie je rozpoczęła, nie miała bowiem zatwierdzonego statutu i nie zgłaszała się wcale do rejestracji.

W związku z rozwiązaniem praskiego P. O. W. „Kurier Poranny” donosi, że oddział ten został rozwiązany nie przez władze administracyjne, lecz w drodze organizacyjnej.

Rintelen na ławie oskarżonych.

Wiedeń, (PAT). Przed sądem wojskowym rozpoczął się w sobotę proces dr. Rintelena o zdradę stanu przez pośredni udział w zamachu z dnia 25 lipca 1934 r. Gmach sądu wewnątrz i zewnątrz obstawiono gęsto wojskiem w hełmach stalowych i z nalożonymi bagnietami na karabiny. Publiczność i przedstawiciele prasy przy wejściu na salę podlegają osobistej rewizji. Rintelen z ręką bezwładną na temblaku, podpierany przez strażnika więziennego, podszedł do przygotowanego dla niego fotela chwytajnym krokiem, sprawiając wrażenie człowieka częściowo sparaliżowanego. Komplet sędziów składa się z przewodniczącego krajowego sądu wojakowego, generała majora Oberwegeera oraz dwóch starszych rangą oficerów i jednego zastępcy. Rozprawę prowadzi sędzia sądu okręgowego dr. Fryda, oskarża prok. Tuppy. Rintelena broni adw. Klea.

Na chwilę przedtem napisał do najbliższej rodziny list, zaczynający się od słów: nazwiska mojego nadużyto w straszny sposób. Obecnie Rintelen — mówił prokurator — wypiera się, by wiedział cośkolwiek o wydarzeniach.

RINTELEN TWIERDZI, ŻE OSKARZA SIĘ GO NA PODSTAWIE PŁOTEK.

Za główny dowód winy Rintelena prokurator uważa fakt, iż zamachowcy posługiwali się jego nazwiskiem zarówno w gmachu sądu wiedeńskiego, jak i w urzędzie kancelaryjnym. Zamachowcy czekali z zamachem na przyjazd Rintelena. Dalej wskazuje prokurator na stosunki, które łączyły Rintelena w Rzymie z młodym człowiekiem niejakiem Spitzym należącym do partii narodowo-socjalistycznej. Prokurator podkreśla, że pomiędzy Rintelem a Dollfussiem istniał głęboki antagonizm. Gdy został aresztowany, poprosił o pozostawienie go na chwilę w samotności i wtedy targnął się na swe życie.

Oskarżony Rintelen pewnym siebie głosem oświadcza, że do winy nie poczuwa się. Po przerwie zaczęło się przesłuchanie Rintelena, które prowadzi sędzia Fryda z wielką względnością dla oskarżonego, omijając wiele ciekawych momentów, a zwłaszcza wszystko to, co mogłoby być drażliwym dla polityki niemieckiej. Rintelen protestuje przeciwko oskarżeniu go na zasadzie „plotek” i zaznacza, że względem Dollfussa był zawsze lojalny, był jednak zwolennikiem dopuszczenia do współodpowiedzialności w rządzie narodowych socjalistów.

Duże wrażenie wśród audytorium wywołało oświadczenie, że na trzy tygodnie przed śmiercią Dollfussa zaproponował Rintelenowi poselstwo w Berlinie.

Z powodu przemęczenia Rintelena sąd odroczył sprawę do poniedziałku rano. Przebieg rozprawy wywołał pewne rozczarowanie, nie wnosząc dotychczas wiele nowego materiału. Rintelen broni się bardzo przytomnie i korzystając z braku materialnych dowodów winy, wywiera się znajomości ze sprawami zamachu z dn. 25 lipca.

Kupuj tylko
W DROGERJI im. SW. TERESY
STEFANA HYŁY KRAKÓW
WISŁNA 6.
mydła, kremy, perfumy, wody kolońskie, kosmetyki, gąbki, galanteria toaletowa, zioła, chemikalia i t. d.
TOWAR W WIELKIM WYBORZE, NAJLEPSZEJ JAKOŚCI
Ceny niskie. Ceny niskie.

stwo Komunikacji zdecydowało wprowadzić obniżkę taryfy, co wpłynie niewątpliwie na wzmocnienie powyższej akcji z korzyścią zarówno dla producenta, jak i dla konsumenta.

SPRZENIEWIERZYLI KILKADZIESIĄT TYS. Z FUNDUSZU PRACY.

Chorzów, 3. III. (PAT). W dniu 2 b. m. z polecenia prokuratora aresztowano Juliusza Grzędziela, byłego kierownika komitetu niesienia pomocy bezrobotnym w Chorzowie oraz jego podwładnego, byłego kasjera Funduszu Pracy w Chorzowie — Tadeusza Kocika. Obaj aresztowani podejrzani są o sprzeniewierzenie kilkudziesięciu tysięcy złotych, które przeznaczone były z Funduszu Pracy na cele pomocy bezrobotnym.

Wielki sukces polskich zawodników w narciarskich mistrzostwach Anglii.

W sobotę rozpoczęły się w Wengen (Szwajcaria) narciarskie mistrzostwa Anglii w kombinacji alpejskiej, rozgrywane w silnej konkurencji międzynarodowej. W pierwszym dniu zawodów rozegrano bieg zjazdowy, w którym Polacy święcili niespodziewany i wspaniały sukces, zdobywając dwa pierwsze miejsca. — Pierwszym był Stanisław Maruszak w czasie 3:28.6 sek., drugie miejsce zajął Bronisław Czech — 3:57 sek.

Buntownicze okręty dotarły do Krety.

Ateny, 3. III. (PAT). Korespondent Hava-sa donosi: Krążowniki, opanowane przez rebeliantów, przybyły do Lasude na Krecie, lecz brak jest dokładnych wiadomości o rozwoju wypadków na wyspie.

nie statków wojennych, opanowanych przez zbuntowane załogi.

W Atenach panuje spokój. W całym kraju zaprowadzony został stan wojenny. Dzienniki opozycyjne nie wychodzą. Minister marynarki Hadzikoriakos podał się do dymisji, a na jego miejsce został mianowany admirał Dousmanis. W kołach dobrze poinformowanych sądzi, że dzień dzisiejszy będzie decydujący.

Dzienniki donoszą o wybuchu dynamitowym przed mieszkaniem ministra wojny Condylisa. Wybuch nie wyrządził żadnych szkód. Według innej wersji, koło mieszkania min. Condylisa miała miejsce strzelanina. Rząd zwrócił się z odezwą do ludności, zapewniając ją, że bunt zostanie za wszelką cenę stłumiony.

Rada ministrów zdecydowała zmobilizować wszystkie okręty wojenne, które pozostały wierne rządowi i wysłać je przeciwko rebeliantom. Jeszcze dzisiaj wieczorem hydroplan wojskowy mają rozpocząć bombardowa-

wrócenia prawidłowej komunikacji. Paryż 3 marca (PAT) W Saint Jean Maurienne trzy nowe lawiny zatrasowały linję kolei Paryż — Rzym na długości 200 metr. Śnieg leży na torze za głębokości 15 mtr. Trzeba będzie pracować trzy dni dla przy-

Co słychać w Krakowie

Poniedziałek 4: Kazimierza król., Eugenju-
sza b. m.
Wschód słońca 6.19, zachód 17.24.
Długość dnia 11 godzin i 5 min.

Wtorek 5: Hadrijana p. Euzebjusza m., Fry-
deryka.
Wschód słońca 6.17, zachód 17.26.
Długość dnia 11 godzin i 9 min.

CZYŻBY POWRÓT ZIMY? W ub. nie-
dziele nastąpił w Krakowie spadek tempera-
tury do 0 stopni C. Równocześnie za-
czął padać mokry śnieg, który początko-
wo topniał. Opad wieczorny utrzymał się
pokrywając ziemię cienką warstwą śniegu.

**ZDERZENIE SAMOCHODU Z DOROŻ-
KĄ.** W ubiegłą niedzielę o godzinie 2.15
szofer taksówki Nr. Kr. 95961 polic. Nr. 11
Wiktor Bawilowski jadąc ul. Grodzką w kie-
runku ul. Stradom u wylotu pl. św. Magda-
leny; zderzył się niespodziewanie z wyjeź-
dzającą z tego placu dorożką konną Nr. 86
powożną przez Nowaka Jana, zam. w Rako-
wicach L. 311. Skutkiem zderzenia szofer
odniósł okaleczenia nosa od rozbitego szkła,
zaś przy dorożce złamany został dyszel, oraz
koń dorożkarski odniósł okaleczenia głowy.

**GDY ZŁODZIEJ CHCE ZOSTAĆ FRY-
ZJEREM.** Weber Markus zam. przy ul. Kal-
waryjskiej 87, zgłosił że w nocy z 1 na 2 bm.
nieznany sprawca wyrwał zawiasy u tyl-
nych drzwi wejściowych do jego warsztatu
fryzjerskiego, skąd skradł przybory fryzjer-
skie, wart. 525 zł.

**UDAREMNIONA WYPRAWA KASIA-
RZY.** W ub. sobotę zostali zatrzymani przez
Wydział śledczy P. P. w Krakowie z narzę-
dziami do włamań kasowych Antoni Kowe-
nia, lat 27 zam. przy ul. Mazowieckiej 16,
praz Jan Habas, lat 24, robotnik, zam. Mazo-
wiecka 18, i Kazimierz Stachowski, lat 30,
robotnik którzy wybrali się celem dokonania
włamania kasowego. Zatrzymanych osadzo-
no w aresztach policyjnych.

**ZŁODZIEJE GRASUJĄ NA DWORCU
KOLEJOWYM.** Zatrzymano Nędzę Kazimie-
rza, lat 31, zam. przy ul. Gęsiej 37, za kra-
dzież paczki drożdży, wartości 25 zł., na
szkodę P. K. P. dokonaną na dworcu kolej-
owym dnia 2 bm. Drożdże odebrano i zwró-
cono właścicielom — Irena Kraj, zam. w
Opisowej pow. Brzesko zgłosiła, że tegoż
dnia skradziono jej w vestibulu na dworcu
kolejowym walizkę z garderobą, wartości
200 zł. Wszczęte poszukiwania za sprawcą
kradzieży doprowadziły do ujęcia złodzieja,
którym okazał się Łaptoś Aleksander, lat
17, zam. ul. Salinarna 12. Walizkę z garde-
robą zwrócono poszkodowanej.

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY.
„SLEDZIÓWKA” CHÓRU TOW. URZĘD-
NIKÓW MIEJSKICH odbędzie się we wtorek
5 marca o godz. 21-iej w sali T. U. M., Al. Kra-
sińskiego 16.

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO
Poniedziałek: „Rigoletto” (Gość. wystąpią:
Ada Sari, A. Dobosz, E. Mossakowski).
Wtorek: „Teorja Einsteina”.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.
SWIT: „Niedokończona symfonia”.
WANDA: Sprzedany głos.
UCIECHA: „Niedokończona symfonia”.
SLENKO: „Hanka, czarne oczy”.
PROMIEŃ: „Czibi” z Franciszką Gaal.
ADRIA: „Pan bez mieszkania”.
BAGATELA: Nocny lot, — na scenie
wiewia pt.: „Ach to Zakopane”.

KINO MUZEUM wyświetla w piątek, so-
botę, niedzielę i poniedziałek film pt. „Brat
Djabła” (Flip i Flap). Ponadto dodatki.

KINO DOMU ŻOLNIERZA. Od 4—7 b. m.
„Baby” (Dziewczątka). W roli gł. Anny On-
dra.

Dziś i codziennie „WANDA” w teatrze świątynnym

Wyświetla arcywesołą przebojową komedię austriacką. — Fenomenalny twór śpiewno-muzyczny
Bomba humoru — Bezustanne źródło wesołości — Szczyt aryzmu!

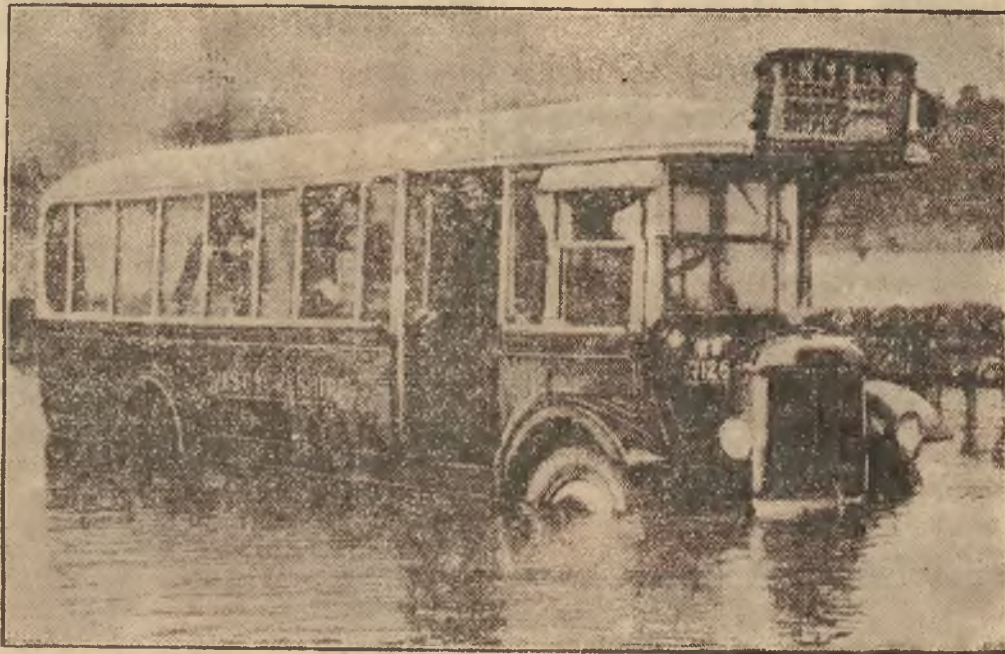
Sprzedany głos

(Ein Stern fällt vom Himmel)

to **Jozef Schmidt** **Egon Jordan** — **Evi Panzer** — **Rudolf Carl** oraz
nor słynny wiedeński kwartet. **Bohème Kwartet.** Arcydzieło
to o oszalamiającym sukcesie wszechświatowym, stojące na wyżynie najdoskonalszej sztuki
i aryzmu, będące cudem współczesnej techniki dźwiękowej, będzie niewątpliwie największą
rewelacją Krakowa. — Ponadto w programie najnowsze tygodniki. — Początek seansów
w dniu powszednie o godz. 5, 7 i 9¹⁰, w niedzielę o g. 3 pop. Program Nr 22. Sala ogrzana.

Kapitałna komedia peł-
na pikanterji i dowcipu.
Najmelodij. sztuka
filmowa, pełna prze-
piękných arji i cudow-
nej muzyki. — W roli
główniej: najgenial.

Ostatnie burze w Anglii

spowodowały nagle wylewy rzek, utrudniając równocześnie komunikację. Bardzo często
autobusy kursujące między miastami zmuszone były przejeżdżać przez dłuższe odcinki
drogi zalane dość wysoko wodą.

Uczczenie zasług F. Nowowiejskiego laureata państwowej nagrody muzycznej.

Trzecim potankiem symfonicznym Filhar-
monji Krakowskiej dyrygował w niedzielę
Feliks Nowowiejski. Sala Teatru Starego była
przepełniona, nastrój wśród publiczności pod-
niosły. Burza oklasków powitała znakomitego
kompozytora, gdy pojawił się przy pulpicie.
Owacja trwała czas dłuższy. Gdy uciszyło się,
popłynęły dźwięki uwertury Nowowiejskiego
„Syn marnotrawny”, granej po raz pierwszy
w Krakowie.

Po ukończeniu uwertury, przyjętej także
burzą oklasków, wręczono Nowowiejskiemu
wieniec od Towarzystwa Muzycznego i Filhar-
monji Krakowskiej oraz od chóru „Echo”, po-
czem przemówił do niego niezwykle serdecz-
nie dyr. B. Wallek-Walewski, wyrażając ra-
dność w imieniu sfer muzycznych Krakowa
z powodu odznaczeń, jakie ostatnio spotkały
mistrza: został mianowany szambelanem pa-
pieskim i otrzymał państwową nagrodę mu-
zyczną. Przypomnił dyr. Wallek-Walewski o
wzrach, łączących Nowowiejskiego z Krako-
wem, gdzie powstała muzyka do „Roty” Ko-
nopnickiej, który to utwór stał się drugim
hymnem narodowym; przypomniał dalej nie-
zapomnianą scenę odsłonięcia pomnika Grun-
waldzkiego, w czasie której to uroczystości
Nowowiejski dyrygował chórami śpiewające-
mi „Bogurodzicę”. I życzył mu dalszej owoc-

nej pracy na niwie muzycznej dla polskiej
sztuki i kultury.

Wzruszony tą mową i towarzyszącymi jej
owacjami, przemówił następnie Nowowiejski.
Przemówienie jego było hymnem na cześć
Krakowa, któremu, jak mówił, wszystko za-
wdzięcza: pogłębienie ducha polskiego, na-
technienie, z którego zrodziło się szereg utwo-
rów, żonę, której zawdzięcza czterech synów
— cztery symfonje. Tu powstała jego ósma
symfonia organowa, w której, między innymi,
odtworzył wizję własnej śmierci, życząc sobie,
by nastąpiła ona w Krakowie. Mówił także
znakomity kompozytor o wpływie nań Stani-
sława Wyspiańskiego, którego uważa za ostat-
niego geniusza poezji polskiej.

Teraz znowu, pod wpływem słów Nowo-
wiejskiego, głębokie wzruszenie ogarnęło pu-
bliczność, która długo i niezwykle serdecznie
manifestowała swe uczucia i wdzięczność dla
twórcy „Roty”.

Dalszy ciąg koncertu odbył się zgodnie
z programem: orkiestra wykonała Strawiń-
skiego „Scherzo fantastyczne” i Karłowicza
„Epizod na maskaradzie”, oba utwory po raz
pierwszy w Krakowie, a solistka, p. Zofja
Adamska, „Koncert wiolonczelowy” Saint-
Saensa. I orkiestra i solistka były gorąco okla-
skiwane.

Zjazd 500 agronomów obraduje w Krakowie.

Wezorem w niedzielę nastąpiło otwarcie
Zjazdu b. słuchaczy Studium i Wydziału
rolnego Uniwersytetu Jagiellońskiego. Zjazd
zwołany został z okazji 45 rocznicy powsta-
nia tego wydziału. Przez ten okres czasu

studja na wydziale ukończyło około 1 tysięcy
słuchaczy, z których 500 przybyło na
Zjazd. Obecni byli reprezentanci wszystkich
45 roczników.

Po wysłuchaniu w kościele św. Anny
Mszy św., którą odprawił ks. prof. dr. Michał
ski, uczestnicy Zjazdu udali się do Auli Uni-
wersytetu, na uroczystą akademję. Rozpo-
czął ją Chór Akademicki pieśnią „Gaude
Mater”, poczem na podjum, przybrane por-
tretami profesorów Godlewskiego i Janczew-
skiego wstąpił rektor Maziarski i powitał
Zjazd imieniem Uniwersytetu. Po jego prze-
mówieniu Chór odśpiewał „Jeszcze Polska”.
W dalszym ciągu witali Zjazd dziekan Vor-
brodt im. Wydz. rolniczego, p. wojewoda
dr. Kwaśniewski. Imieniem miasta powitał
Zjazd prof. Nowak. Przemawiali również de-
legaci towarzystw rolniczych, Związku Ziem-
mian itd. Entuzjastycznie powitany został
przez zgromadzonych prof. Hoyer, który w

przemówieniu swem przypomniał trudności
jakie przed 45 laty stawiano tym, którzy
dążyli do utworzenia nowego wydziału na
Uniwersytecie. Listę mowców zakończył
pierwszy absolwent wydziału p. Tad. Śmia-
łowski.

Drugą część akademji wypełnił odczyt p.
dziekana Vorbrodta pod tytułem „Problemat
nawozowy w Polsce”.

Na akademję przybyli wojewoda dr.
Kwaśniewski, wicewojewoda Walicki, rektor
Maziarski, płk. Bolesławicz, prof. Nowak ja-
ko reprezentant miasta, ks. prał. Masny, gro-
no profesorów Uniw. Jag. Aula była prze-
pełniona członkami Zjazdu.

Po akademji uczestnicy Zjazdu udali się
w pochodzie do Collegium Iuridicum, przy
ul. Grodzkiej, pierwotnej siedziby Wydziału
rolnego. W porze popołudniowej odbyły się
zebrania poszczególnych roczników. Wieczo-
rom uczestnicy Zjazdu udali się do teatru
miejskiego, na uroczyste przedstawienie.

Zjazd potrwa jeszcze dwa dni i odbywa
się pod protektoratem ministrów Wyzn. Rel.
i Rolnictwa, oraz rektora U. J.

**DZIŚ „RIGOLETTO” Z ADA SARI — A.
DOBOSZEM — E. MOSSAKOWSKIM.** Dzisiaj
w poniedziałek wieczorem, dana będzie me-
lodyjna opera Verdi'ego „Rigoletto”, w opra-
cowaniu muzycznym dyr. B. Wallek-Walew-
skiego, scenicznym reż. J. Stępniewskiego.
W operze tej wystąpią gościnnie znakomici
śpiewacy a to: Ada Sari (Gilda), która przy-
była do Krakowa po sukcesach w „Travia-
cie”, „Rigoleto” i „Fauście” w operze war-
szawskiej, Adam Dobosz (Książę) i Eugen-
jusz Mossakowski, który w swej świetnej
kreacji „Rigoletto” pożegna się na czas dłuż-
szy z publicznością krakowską. W rolach dal-
szych wystąpią pp.: Mazanek, Pastówna, Wiś-
niewska, Woźniak, Kruszewski, Mazurek, Sy-
roczeński i in. — Dzisiaj w godzinach poran-
nych i popołudniowych przedstawienia „Pta-
ka” J. Szaniawskiego, dla młodzieży krakow-
skich szkół średnich (wysprzedane). — Jutro
we wtorek powtórzenie niezwykle interesu-
jącej komedji A. Cwojdzkiego „Teorja
Einsteina”, w opracowaniu scenicznym dyr.
J. Osterwy z p. Karbowskim w roli głównej.

Ewidencja imprez, zjazdów i obchodów krakowskich w r. 1935.

Wobec zbliżającego się sezonu letniego
Kraków stanie się znów punktem, do którego
podążą mnogie rzesze przyjezdnych, zarówno
krajowych, jak zagranicznych. Kierować nimi
będą bądź względy czysto turystyczne, bądź
też zamiar uczestniczenia w różnych mających
się odbyć w Krakowie imprezach, obchodach,
zjazdach lub kongresach. W związku z tem,
M. Biuro Propagandy Krakowa przystąpiło do
przeprowadzenia możliwie dokładnego wyka-
zu przewidzianych na rok bieżący imprez, uro-
czystości i zjazdów. M. Biuro Propagandy pra-
gnie ważniejsze z tegorocznych imprez kra-
kowskich zgłosić do „Międzynar. Kalendarza
Turystycznego”, wydawanego w Paryżu. Wo-
bec tego M. Biuro Propagandy zwraca się do
wszystkich przygotowujących na rok bieżący
jakiejkolwiek imprezy, zjazdy, kongresy, zawo-
dy sportowe, zloty, popisy, widowiska, festi-
wale, koncerty, wycieczki, pielgrzymki i t. p.,
mające się odbyć w Krakowie, z prośbą o na-
desłanie informacji o planowanych w ciągu ca-
łego 1935 r., imprezach oraz przewidzianych
terminach tychże — pod adresem Miejskiego
Biura Propagandy Krakowa, w terminie do
12 b. m.

Bezdomny ofiarą nożowców.

W nocy z niedzieli na poniedziałek Le-
karz Pogotowia udzielił pomocy bezdomne-
mu Janowi Chruścielowi lat 23, który napad-
nięty został na placu przed dworcem kole-
jowym (I) przez nieznaną osobników i po
kłuty nożami w klatkę piersiową. Po zło-
żeniu opatrunków karetka Pogotowia od-
wiozła Chruściela do szpitala św. Łazarza.

Odczyty.

„Kasacja wedle kodeksu postępowania
karnego”. Staraniem Rady Adwokackiej wy-
głosi adw. dr. J. Bross w poniedziałek 4 bm.
o godz. 18.30 w lokalu Izby Adw., Basztowa 8,
odczyt na powyższy temat.

„Najstarszy język ludzkości”. Pod tym ty-
tułem wygłosi w poniedziałek 4 bm. red. Jan
Maleszewski odczyt w Kolegium Wykładów
Naukowych (Rynek gł. 39). Początek o godz.
7-iej wiecz.

Na posiedzeniu Krak. Kola Zrzeszenia Pol-
skich Nauczycieli Geografji 5 bm. (wtorek) o
godz. 19-iej w sali Instytutu Geograficznego p.
Stefan Towpasz wygłosi odczyt pt. „W cer-
kwiach i monasterach Bułgarii”.

Od piątku dnia 1-go marca w kinoteatrze „UCIECHA”

Najnowszy najkosztowniejszy film sezonu. — Arcydzieło nieporównanego pię-
kna. — Głośny na cały świat film muzyczny

Niedokończona symfonia

Reprezentacyjny film austriacki. Reżyser: Willi Forst.

Opracowanie muzyczne: na motywach Schubertowskich — W. Schmidt — Geratner.

W rolach głównych **Marta Eggerth, Hans Jaray.** Współudział: Wiedeńska orkiestra Filharmonijna
oraz Chór Dziecięcy. „Wiener Sängerknaben”.
Niezapomniane cudne melodie austriackie i węgierskie.

Rzeczy ciekawe

ROŚLINY, KTÓRE ZNIKAJĄ NA WYBRZEŻU.

Nad brzegami półwyspu Helskiego i zatoki Puckiej trafia się ciekawa roślina, tak zwana *Łozawonna*, która zaczyna zanikać; pokrywa się ona barwikiem niebieskim, ścierającym się jak na śliwce węgierce za lada dotknięciem. Gdy słońce nieco przygrzeje z łozy tej wydziela się nieuchwytny zapach przędzy. Gdzienigdzie jeszcze rośnie prześlizczna trawa morska, również błękitnawa, wychmurzyca, ostra z jednej, a gładka z drugiej strony i zakończona żółtawym kolcem. Wydaje kłos trochę podobny do pszenicznego; wskutek zaludnienia wybrzeża zanika w okolicach Gdyni i Pucka.

Nowy zawód.

Bieda zmusza wielu ludzi do występku, lecz wielu też do szukania różnych nowych źródeł dochodu. Oto w Paryżu jeden z bezrobotnych wpadł na oryginalny pomysł. Wyprowadza na przechadzkę psy właścicieli, którzy są zajęci. Zarabia na tem bardzo mało, gdyż „od sztuki“ otrzymuje tylko dwa franki (65 groszy), lecz zapewniony ma przynajmniej obiad.

Prosimy P. T. Abonentów o nadsyłanie prenumeraty za marzec.

Równocześnie zwracamy się do wszystkich abonentów zalegających z prenumeratą z gorącym wezwaniem aby zechcieli niezwłocznie zaległości wyrównać.

M. G. EBERHART.

OFIARA CHIRURGA.

Powieść amerykańska.
Przekład autoryzowany.

Ale tak to bywa. Człowiek żyje sobie bez troski i pogodnie nie wiedząc, że wystarczy czyjeś słowa lub spojrzenia, a nawet poprostu widoku, aby jego serce stało się otehlanią bólu.

— Eh... „ludzie mrą i gniją na dla“ — Wzdrygnęłam się, przerażona, że powiedziałam to na głos. Ze względu na okoliczności cytata była wybrana nieszczęśliwie.

Co więcej, Nancy była wyjątkowo wrażliwa i brała wszystko na gorąco. Nawet jeżeli się zacięła, to niebezpieczniej niż inni. Nadto nie przypominałam sobie, żeby się kiedy kochała (czyli warjowała za mężczyzną — pomyślałam zjadliwie). Nawet gdy przyszedł do nas na praktykę ten młody, grzeczny doktorek, który odszedł w maju i cały żeński personel szpitala oszalał, ona jedna nie straciła głowy. Ja naturalnie druga, ale chyba mogłabym tego nie zaznaczyć. I tak mnie znają.

— Obawiam się, że mógł — powtórzyłam. — Co pani jest, panno Nancy? Przypuszczam, że pytam, ale od paru dni wygląda pani jak cień.

DZIS w kinie SWIT ul. Straszewskiego 18.

Arcydzieło nieporównanego piękna. Głośny na cały świat film muzyczny

Niedokończona symfonia

Reprezentacyjny film austriacki — Reżyser Willi Forst.

w rolach głównych **Marta Eggerth i Hans Jaray.** Niezapomniane cudne melodie wiedeńskie i węgierskie.

Anekdoty.

Król Jakób I. chciał zasięgnąć opinii Bacona o pośle francuskim, który na pierwszej audjencji zwrócił na siebie uwagę raczej wyglądem, niż zaletami intelektualnymi.

— Jest to wysoki, dobrze zbudowany mężczyzna — powiedział Bacon.

— No tak. — rzekł król — ale co myślisz o jego głowie?

— Wasza Królewska Wysokość, wysoce ludzie podobni są zwykle do wielopiętrowych domów: najwyższe jest najczęściej najgorzej zrobione.

* * *

Jechało raz w nocy dwóch żydów koleją; jeden rozciągnął się zaraz na całej ławce, pozostawiając drugiemu ledwie mały kawałek do siedzenia.

Pierwszy wygodnie zasnął, drugi kiwał się nieborak, zadrzeszcząc towarzyszowi.

Nagle pociągnął go mocno za chałat.

— Jojne! — zawołał.

Rozbudził się Jojne i pyta:

— Ny, czego chcesz?

— Szlomke z Hrubieszowa, kazał ci się kłaniać...

— Dziękuję! — mruknął zaspany Jojne i dalej zasnął.

Po chwili Srul budzi go znowu:

— Jojne!

— Czego chcesz jeszcze?

— Szlomke z Hrubieszowa kazał ci się kłaniać...

— Niech go djabli weźmą! Daj mi raz spokój!

Po kwadransie Srul znowu szarpie go za chałat.

Jojne, Szlomke kazał ci się kłaniać!

Zerwał się Jojne z ławki wściekły:

— Idź ty do cholery razem ze Szlomką!

Czego ty mnie ciągle budzisz?

— Co ja winien — odpowiada spokojnie Srul — kiedy Szlomke kazał ci się sto razy kłaniać.

Radio.

Wtorek 5 marca 1935 r.

Kraków, (293.5) G.: 6.30 Transmisja z Warszawy; 7.45 Program na dzień bieżący, oraz wskazówki praktyczne; 8.00 Transmisja z Warszawy; 11.57 Sygnał czasu; 12.00 Hejnał; 12.03 Transmisja z Warszawy; 12.05 Płyty; 12.50 Transmisja z Warszawy i Lwowa; 16.30 Skrzynka dla dzieci; 16.45 Transmisja z Warszawy i Poznania; 18.00 Muzyka z płyt; 18.15 Słuchowisko „Miłość i krew cygańska“; 18.30 Koncert reklamowy; 18.45 Transmisja z Warszawy 19.07 Program na dzień następny; 19.15 Odezyt „Biblioteka Zygmunta Augusta“; 19.25 Wiadomości sportowe; 19.30 Transmisje z Warszawy i Lwowa; 22.00 Lekkie piosenki; 22.30 Transmisja z Warszawy.

Lwów, (377.4) G.: 6.30 Audycja poranna

z Warszawy; 16.30 Listy od dzieci; 19.15 Z cyklu: „W służbie miłosierdzia“; 20.00 Wesoła audycja muzyczna.

Warszawa, (1339.3) G.: 6.30 „Kiedy rano wstają zorze“; 6.33 Pobudka do gimnastyki; 6.36 Gimnastyka; 6.50 Muzyka z płyt; 7.15 Dziennik poranny; 7.45 Program na dzień bieżący; 7.50 „Wskazówki praktyczne“; 8.00 Audycja dla szkół; 11.57 Sygnał czasu; 12.00 Hejnał; 12.03 Wiadomości meteorologiczne; 12.05 Płyty; 12.50 Chwilka dla kobiet; 12.55 Dziennik południowy 13.00 Koncert; 13.45 Z rynku pracy; 13.50 Wiadomości o ekspozycji polskim; 13.55 Przegląd giełdowy; 15.45 Transmisja ze Lwowa 16.30 Listy od dzieci; 16.45 Pieśni; 17.00 „Skrzynka PKO“; 17.15 Koncert z Poznania; 17.50 „O włościach i zebraństwie dzieci“, odezyt; 18.00 Płyty; 18.15 Fragment teatralny; 18.30 Koncert reklamowy; 18.45 Koncert; 19.07 Program na dzień następny; 19.15 Wiadomości rolnicze; 19.25 Wiadomości sportowe; 19.35 Recital skrzypcowy; 19.50 Feljton aktualny; 20.00 Audycja ze Lwowa; 20.45 Dziennik wieczorny; 20.55 Jak pracujemy w Polsce; 21.00 Karnawał chłopski; 22.00 Muzyka taneczna; 22.30 Biuro Studiów rozmawia ze słuchaczami; 22.45 Muzyka taneczna; 23.00 Wiadomości meteorologiczne; 23.05 Muzyka taneczna.

Katowice, (395.8) G.: 6.30 Audycja poranna z Warszawy; 13.50 Giełda zbożowa; 13.55 Życie artystyczne i kulturalne Śląska; 16.30 Opowiadanie dla dzieci; 18.15 „Jak uczą w nowej szkole polskiej“; 19.15 „Początki kultury słowiańskiej na Śląsku“;

NOWOŚCI OSTATNICH TYGODNI!

BETHAN J.: Traktat o dowodach sądowych	zł. 10.—
BIENIASZ J.: Narodziny bestji — Powieść	„ 6.—
CHŁĘDOWSKI K.: Z przeszłości naszej i obcej	„ 30.—
CLAPARÉDE ED. Dr.: Jak rozpoznawać uzdolnienia uczniów	„ 6.80
GAŁECKA M., KULZOWA H.: Kuchnia polska (z ilustr.) opr.	„ 32.—
GLAUBICZ M.: Wieczór przedślubny drużny — Biblioteka Wieczornic. Nr. 39	„ 1.75
GORDZIAŁKOWSKI H.: Czarny sen, Przygody w Kongo Belg.	„ 3.—
KORWIN L.: Korwinowie — 8 tablic barwnych herbowych	„ 9.—
— Szlachta polska pochodzenia żydowskiego	„ 5.50
LEPECKI B. T.: W miastach i puszczech Ameryki Południowej	„ 9.50
MACKINDER J. M.: Praca indywidualna w klasach dla najmłodszych	„ 3.50
MISSONA K.: Nowa pisownia — Projekt szczegółowy	„ —30
— Nowy abecadnik polski — Projekt zmiany pisowni	„ —30
NIESIOŁOWSKI A. Dr.: O ideologiach polityczno-społecznych	„ 1.20
POHOSKA A.: Syn Kujaw (J. Kasprzewicz)	„ 1.—
PORADOWSKI S. B.: Ogólne wiadomości z akustyki, Do użytku szkół muzycznych	„ 2.—
Puck — Najstarszy gród nad Zatoką	„ 1.25
SZELBURG-ZAREMBINA E.: Bursztynowy talizman, Op., Kart.	„ 3.—
SZUMAN ST. i SKOWRAN ST.: Organizm a życie psychiczne	„ 8.50
TARNOŃSKI M.: Zamarłe stolice Cejlonu, Notatki z podróży	„ 3.—

poleca:

Księgarnia Krakowska, Kraków, ul. św. Krzyża 13.

Taniej niż za cenę FILETU II. KLASY możemy podróżować SAMOLOTAMI P. L. L. „LOT“

Tapczany rozkładanki (Nowość) do przechowania pościeli, otomany, sprzedaje najtańszej tapicer. Kraków, Tomasz 4.

FORTEPIANY-PIANINA FISHARMONJE WŁADYSŁAW BOŁONSKI KRAKÓW, UL. SW. ANNY 3. Tel. 10465.

Bóg widzi, że nie chodziło mi o jej uczucia względem Ladda. Ona jednak zarumieniła się i zbladła.

— N... nic mi nie jest, proszę pani, tylko jestem pod wrażeniem tego... tego śledztwa. Jestem nerwowa... Tak tu teraz strasznie. Dziś rano przechodząc przez pusty pokój zlekkałem się prześcieradła, zawieszzonego na krześle i narobiłam krzyku. Myślałam, że to duch... Wszystkie jesteśmy zdenerwowane.

Odeszła unikając mego wzroku. Jeszcze bardziej się zaniepokoiłam, stwierdziwszy po jej odejściu brak moich notatek. Zostawiłam je na stoliku i znikły. Oczywiście mógł je ktoś ścisnąć przed przyjściem Nancy, ale prędzej ona. Choć była tak zawsze sumienna na punkcie rachunków z pralni, kart pocztowych i telegramów.

No, może kombinowała coś na własną rękę (tak jak niewątpliwie wszyscy w szpitalu) i zobaczywszy moje notatki, a zwłaszcza nazwisko Ladda, zabrała je z ciekawości. Miłość wyrabia z ludźmi dziwne rzeczy. Ale miłość, nie miłość, czułam, że Nancy coś wie i ukrywa to albo przez jakąś lojalność, albo z błędnego poczucia obowiązku.

Moje obawy znalazły potwierdzenie w zachowaniu się Nancy w czasie obiadu. Była jeszcze bardziej zdenerwowana i wyglądała jak złotowłose widmo w białym fartuchu. Obserwowała mnie ukradkiem i nie

odezwiała się ani słowem. Nieudany obiad składał się głównie z zimnej wołowiny i galaretowatej sałaty, której gorąco nadało pozory obrzydliwie nieapetyczne. W jadalni było okropnie duszno. Na każdy brzęk dochodzący z kuchni, podskakiwałyśmy na siedzeniach. Fannie Bianchi, znana z łakomstw, nie zjadła deseru, z obawy, żebyśmy jej nie zostawiły samej. Coprawda niewiele straciła, bo tort śmietankowy był tak sfuszowany, że wołał o pomstę do nieba.

W przejściu przez parter, spojrzałam ku Centrali, Ladda nie zobaczyłam, tylko gromadę pielęgniarek, lekarzy i granatowych mundurów.

Na drugim piętrze dopadła mnie podniecona Ellen w czepku nabakier.

— Doktor Kunce, sierżant Lamb i stenograf są w pokoju pani Harrigan... Doktor prosi, żeby pani przyniosła rzeźwiących soli. Sama chciałam przynieść, ale się nie zgodził — rzekła tonem zawodu. — Czy pani wie, że nasz szef durzy się w pani Harrigan?

— Jakto? — wtrąciła Nancy.

— O, spogląda tak jakoś i... pozwala na wszystko, czego jej się zachce.

— Dość, Ellen — rzekłam surowo, pozwolimy się jej wygadać. — Nie wolno się tak wyrażać o zwierzchniku.

Jeżeli która kobieta mogła się obyć bez rzeźwiących soli, to Ina Harrigan. Stwierdziłam to od samego progu. Doktor Kunce liczył się z konsekwencjami i dlatego wze-

wał mnie, czując, że mojej dyskrekcji może zaufać.

Asystowałam badaniom całe pół godziny, stojąc skromnie na boku z uszami na baczność. Z obecnych czterech osób największe opanowanie okazywała Ina Harrigan, gdyż nawet stenograf ledwie dyszał i co chwila strugał otówką.

Zapadł zmierzch, w pokoju paliła się tylko lampka nad łóżkiem pacjentki.

Więc pani zatrzymała pana Ladda, pomimo, że już było po godzinie przyjęć? — zapytał właśnie sierżant Lamb.

— Cóż znowu? — odrzuciła z chłodnym spojrzeniem piękna kobieta. — Nie zatrzymywałam. Pozwoliłam zostać. To śmieszne odprawiać gości o takiej dziecinnej godzinie.

— Więc żadna dyżurna pielęgniarka nie przysłała pomóc pani przygotować się na noc? — zapytał doktor Kunce, jak zawsze wrażliwy na wykroczenia przeciw regulaminowi.

— Owszem. Przysłała ta młoda praktykantka, ale ja odprawiłam. Pan Ladd siedział tam koło okna, ale go nie zobaczyła, bo zgasiłam światło. Sama sobie moge dać radę. Przykład — dodała prowokacyjnie — potrafię wytrześć zęby bez żadnego trudu.

— Tak pani zreszcie włada lewą ręką? zapytał skwapliwie sierżant.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Kobieta dom i życie.

Walka kobiet francuskich o prawa wyborcze.

W Paryżu obradował niedawno doroczny kongres francuskiego związku kobiet. Głównym jego tematem była kwestia prawa głosowania dla kobiet. Konieczność przyznania kobietom tego uprawnienia oświetlano z różnych stron. Jedną z prelegentek podniosła, że kobieta płacąc podatki ma tytuł do tego, aby zabierać głos przy układaniu budżetu państwowego, gdyż: „Płacę, więc jestem!“ Przewodnicząca związku kobiet, księżna La Rochefoucauld podkreśla potrzebę, by kobiety wywierały wpływ na opinie publiczną. Wskazując na ostatnie enuncjacje Stolicy apostolskiej domagano się przedewszystkiem wydanej współpracy kobiet na łamach prasy. Współpraca taka przyczyni się do podniesienia jej kul-

turalnego i narodowego poziomu tych istotnych czynników wychowawczych. Jedną z uczestniczek kongresu omawiała sprzeczności zachodzące między fundamentalnymi podstawami prawa a pewnymi ustawami, które powszechnie prowadzą do tego, że dzisiaj rodzina i inne niezbędne dla życia narodu i państwa instytucje nietylko nie znajdują ochrony prawa, ale są nawet przez nie wyraźnie zagrożone. Ażby przyszłość Francji zabezpieczyć trzeba poddać ustawodawstwo francuskie reformie, która musi objąć przedewszystkiem prawo małżeńskie. Nie można dalej tolerować obecnych ustaw rozwodowych i nie uznawania przez prawo sakramentalnego charakteru małżeństwa.

0000

Kobieta w trzeciej Rzeszy.

Interesujące uwagi na temat sytuacji kobiet w narodowo-socjalistycznych Niemczech, zwłaszcza kobiet czynnych zawodowo — podaje wiedeńska „Reichspost“ na podstawie relacji berlińskich czasopism kobiecych. Jakista jest sytuacja kobiety w dzisiejszych Niemczech? Bilans tych uwag bardzo ogólnie zresztą sformułowanych — a to z uwagi na polityczną cenzurę niemiecką — nie wypadła zbyt pomyślnie. Bilans ten jest pod znakiem cofnięcia się wstecz w odniesieniu do wszelkich zdobyczy ostatnich stuleci w wielu dziedzinach życia Niemiec. Nowy konkurs podał wszystkie te zdobycze w wątpliwość, albo wręcz napiętnował je jako błędy.

Kobiety zostały naogół zepchnięte z wielu zajmowanych w różnych zawodach stanowisk, zwłaszcza w służbie państwowej. Nie ulega wątpliwości, że niezmiernie przepelniony rynek pracy wymagał pewnego odciążenia, zwłaszcza w wyższych zawodach. Pod przemożnym naciskiem bezrobocia setek tysięcy młodych mężczyzn, musiały kobiety bez protestu wycofywać się z wyższych warstw zawodowych. I nawet ochrona prawna jaką urzędnikom zapewniała pragmatyka służbowa, załamała

się pod naciskiem życia i braków finansowych, jak np. w szkolnictwie hamburskim. Jedynie tylko w prywatnych przedsiębiorstwach, instytucjach i fabrykach zdolały pracownice utrzymać swój stan posiadania, a nawet w niektórych zawodach zdołało się zauważyć wzrost stanu zatrudnienia sił kobiecych, co tłumaczy się nietylko wkroczeniem kobiet na rynek pracy mężczyźni ile raczej specjalnymi objawami kryzysu: Pracodawcy widzą większy interes w zatrudnianiu sił kobiecych, które ponadto ze względu na swe kwalifikacje szczególnie nadają się do pewnych zawodów.

Na pierwszy plan jednakże dla oceny obecnych stosunków w tej dziedzinie na terenie trzeciej Rzeszy występuje hasło tzw. współpracy kobiet z państwem. Idzie o to, ażeby dla celów politycznych wyrobić odpowiedni typ kobiety niemieckiej, któraby wychowanie swych dzieci dostosowywała do wymogów obecnego reżimu. Na czele tej akcji jako jej kierowniczką niemieckiej „służby pracy wśród kobiet przy zarządzie centralnym w partii narodowo-socjalistycznej“ — stała p. Scholtz-Klink. W praktyce te doktrynerskie pomysły nie dają jednak widoczniejszych rezultatów.

Jak zapobiegać kielkowaniu ziemniaków w piwnicy.

Ażby sporządzić pełnowartościową potrawę z ziemniaków, trzeba do przyprawy kartofli użyć mleka, masła, tłuszczu, sałaty albo innych tp. dodatków. Nie należy też niedoceniać tego faktu, że kartofla są „sytne“ co przy układaniu „supy“ trzeba brać pod uwagę.

Do przechowania na zimę nadają się ziemniaki tylko dobrego gatunku a złożenie ich do piwnicy musi nastąpić zanim zaczną się mrozić. Należy je wcześniej przebrać, aby nie dostały się do całego zapasu ziemniaki nadgniłe, od których zdrowe mogłyby się zepsuć. W piwnicy nie należy usypywać z nich warstw grubszych jak półmetra. Dobrze jest też posypać ziemniaki cienką warstwą palonego wapna gdyż dzięki temu będą one aż do późnej wiosny suche i nie będą gnić, gdyż wapno zatyka w nich pory.

Skrzynie z ziemniakami winny być ile możności tak urządzone, ażeby otwór przez który się je dobywa był u dołu. Dzięki temu ziemniaki często są poruszone a to utrudnia ich kielkowanie. Należy przestrzegać tego, aby ziemniaki były zabezpieczone przed światłem, mrozem i ciepłem — nie będą wówczas kielkować. Niezależnie od tego trzeba obrywać wyrastające kielki, gdyż w przeciwnym razie tracą one smak i wartość odżywczą. W kłaczach kartoflanych wytwarza się jad ziemniaczany t. zw. „solanina“, mogący wywołać objawy zatrucia. Nie każdy ziemniak nadaje się do każdej potrawy. Białe ziemniaki są bardzo mączne, rozsypują się bardzo łatwo w gotowaniu i nadają się szczególnie na „puree“ ziemniaczane. Są potrawy do których bardziej nadają się mniej mączne kartofle.

00

Wywabianie plam od rdzy.

Rdza, czyli tlenek żelazowy łączy się bardzo chętnie z włóknem wełny i jedwabiu. Z tego powodu bardzo często nie daje się z nich całkowicie usunąć. Znacznie łatwiej usuwa się z włókien roślin (len, bawełna), z którymi połączenie trójwartościowego żelaza nie jest tak ścisłe.

W przeciwieństwie do żółtego tlenku żelaza-

zowego, tlenek żelazowy jest stosunkowo łatwo rozpuszczalny. Z tego powodu jeżeli na plamę rdzawą podziałamy jakimś środkiem odtleniającym żółty tlenek żelazowy na tlenek żelazowy i natychmiast potem spłócemy go z tkaniny, to w ten sposób pozbedziemy się plamy z rdzy. Dlatego na świeżą plamę działamy sokiem cytryny lub roztworem 10% kwasu cytrynowego, poczem spłócemy dokładnie wodą. Jeżeli to nie podziała pomimo kilkakrotnego powtarzania tej operacji, wówczas rozgrzewamy roztwór 5% kwasu szczawowego i próbujemy gorącym wywabić plamę. Następnie spłóckujemy wodą gorącą z dodatkiem 5% amoniaku dla zabezpieczenia włókna roślinnego przed działaniem kwasu. Kilkakrotnie powtórzenie tej operacji zazwyczaj usuwa plamę. Jeżeli jednak i to nie pomaga, wówczas działamy mieszaniną 5% kwasu szczawowego i równą ilością 10% kwasu octowego spuszcza- jąc je kroplami na plamę, poczem rozcieramy gładkim przedmiotem żelaznym, starając się nie uszkodzić włókna. Po długotrwałem tarcu zmywamy gorącą wodą z dodatkiem 5% amoniaku.

Jeżeli i ten sposób nie odniesie skutku, wówczas na plamę wkraplamy jedną kroplę 5% kwasu solnego. Naturalnie należy bardzo ostrożnie postępować z włóknami roślinnymi, które nie są wytrzymałe na działanie kwasów mineralnych — w przeciwieństwie do włókien zwierzęcych, które je znoszą zupełnie dobrze. Następnie spłóckujemy wodą z dodatkiem amoniaku. Wreszcie jest jeszcze jeden sposób, który jest związany z zakupem fluorku sodowego, znajdującego się w handlu w małych parafinowanych drewnianych słoiczkach pod różnymi fantazyjnymi nazwami. Na plamę wysypujemy ślad tego fluorku, następnie z pałeczki spuszcza- my 1 albo 2 krople wody i po wywabieniu plamy spłócemy dokładnie wodą.

Z tych przykładów widać jak kłopotliwe i żmudne jest wywabianie plam. Dużo cierpliwości trzeba w to włożyć, żeby nareszcie otrzymać efekt właściwy.

Złóż ofiarę na Arcyb. Komitet Ratunkowy!

Własny kącik dla dziecka

Często można zauważyć, że dziecko przebywające w małym mieszkaniu, w którym nie ma miejsca na osobny pokój dziecienny, nie wie właściwie, gdzie się ma podziąć ze swymi zabawkami. Zwykle więc rozrzuca je po całym mieszkaniu, zawadza starszym i daje wciąż okazję do gniewu i upomnień. A przecież przy odrobinie dobrej woli można łatwo nawet w najmniejszym mieszkaniu taki osobny kącik dziecięcy urządzić. Każda matka winna się zdołać nate, aby wybrać jakąś małą część pokoju blisko okna, dobrze oświetloną, nie burząc zresztą ogólnego wyglądu mieszkania. Mając już gdzie chować swoje rzeczy i zabawki przyzwyczajają się dziecko do porządku. Nie wielka szafka z drzewa sosnowego — stoleczek i mały stolik wszystko pociągnięte farbą olejną w niezbyt jaskrawym kolorze — oto całe umeblowanie. W szafce kilka szuflad — mieć własną szufladę to przecież wspaniała rzecz — i druga część większa na pomieszczenie zabawek, które odciążą będą przez małego lokatora tego kącika trzymane w największym porządku. Będzie on się ze swym inwentarzem trzymał granic „swego“ mieszkania i będzie wiedział, gdzie może bez zawadzania starszym przebywać.

„Samochody“ dla dzieci.

W Anglii ukazały się oryginalne wózki dziecięce, mające kształt nowoczesnych samochodów. Czy tego rodzaju wózki są praktyczne — należy wątpić. Są jednak modne, a to coś znaczy.

Wydawnictwa kobiece.

NUMER MARCOWY PISMA „PANI DOMU“.

„Brydż — to choroba zaraźliwa narazie nieuleczalna“ — żartuje p. E. Kiewnarska i podaje wskazówki, jak urządzić brydża i przyjęcie, mieszkając choćby w jednym pokoju. Artykuł „O surówkach“ wyjaśnia ich rolę w odżywianiu i podaje kilka sposobów przyrządzania, inny tłumaczy wielkie znaczenie pomarańczy w żywieniu (szczególnie dzieci). Do działu kulinarnego tego numeru należą jeszcze projekty obiadów i kolacji, przepisy (szczególnie dla dżemu pomarańczowego) oraz aktualne przed Wielkanocą rozważania, dlaczego chcąc zakonserwować mięso — solimy je, marynujemy lub wędzimy.

W numerze marcowym „Pani Domu“ ukazał się zdawna oczekiwany przez czytelniczki artykuł zasadniczy, a mianowicie „Czy stosowanie zasad i metod nauki organizacji w gospodarstwie domowym jest celowe?“ Autorka p. Marja Ponikowska omawiając te zasady i metody, odpowiada na powyższe pytania twierdząco.

Projekty tanich i wygodnych sprzętów, szereg sposobów wywabiania plam, haft, robota płaszcza na drutach, przeróbki sukien, moda, walka z molami, (najważniejszy czas w marcu!) sposoby i środki — oto prawdziwie „praktyczne“ artykuły i ilustracje.

Z cyklu zagadnień prawnych tym razem omówiono testamenty i sposoby ich sporządzania. Wystawy, kronika Związku Pań Domu dopełniają treści. Trzy feljetony i ilustracje stanowią atrakcyjną część tego pełnego, poważnej i pożytecznej treści zeszytu pisma „Pani Domu“. Do nabycia w kioskach gazetowych, „Ruchu“, księgarniach i w Administracji: Warszawa, Nowy Świat 9.

Moda.

Przedwiosnie.

Pierwsze, co rzuca się na wiosnę w oczy, jest świeżość i różnorodność barw. Nie dziwnego: oko znudzone szarą zimowych strojów tęskni do żywszych kolorów. Wielkie firmy zagraniczne rozumieją to dobrze i czynią zadość pragnieniom swoich klientek. Tegoroczna wiosna rozpocznie się

pod hasłem kraty.

Każda krata, począwszy od drobninowej, symetrycznej papiry i kończąc na wielkiej pstrokatej szkockiej kratce, cieszyć się będzie powodzeniem. Możliwe, że uroczystości na dworze londyńskim, związane z

zaślubinami księżniczki Maryny

z księciem Kentu, wpłynęły na ukształtowanie się mody wiosennej, gdyż w wyprawie książęcej oblubienicy bardzo było dużo szkockich sukien i kostiumów. Naogół im barwniejszy jest materiał, im ozdobniejszy i bardziej malowniczy, tem skromniejszego wymaga kroju. Bardzo korzystnym i celowym jest łączenie materiału szkockiego z gładkim. Moda długich tunik bardzo się nadaje do szkockich materiałów. Szkocki kasak do gładkiej sukni, jasnej w kolorze, do tego jasne sztylpy przy rękawkach i kołnierzy w kształcie plasteronu, stanowią całość ładną i miłą.

Kostjum w kratę

znakomicie nadaje się na spacer w mieście, wycieczki i podróże. Kostjum taki przybiera się skórą „jacque“, taką samą skórą obciąga się kuliste guziki. Ujrzymy na wiosnę trzyćwierciowe peleryny ze szkockich materiałów. Peleryny te zastąpią tak bardzo noszone trzyćwierciowe płaszczki. Dla urozmaicenia materiału szkocki krajany będzie w różnych kierunkach. Dużo ujrzymy w tym sezonie szkockiej taffy. Pierwszą troską wiosenną będzie właściwie strój spacerowy. Kostjum — względnie płaszcz. Krótkie kostjumy o wąskich spodnicach, z przodu rozciętych. Białe płaszcze deszczowe, wycieczkowe, to ostatnia moda. Obok krótkich kostjumów ujrzymy całą moc tak zwanych

„robes manteaux“.

Dawniej ten rodzaj sukien był udziałem starszych pań, które zrezygnowały już z aktualności, obecnie zwyczaj noszenia robemanteau stał się ogólnie lubianym. Tegoroczną robemanteau zapina się na 6 guzików, przepasuje skórzanym pasekiem i ozdabia szerokimi wylogami z białej piki lub aksamitu. Takie przybranie idzie na mankiety. Nowością jest robemanteau z tuniką; aby sukienka była lekka i nie pogrubiała sylwetki, robi się spód z cienkiego jedwabiu i przyszywa do niego wełnianą fałbaną. Tunika ma niesymetryczne kołnierze, zapina się z przodu i przybrana jest często jasnym żabotem. Moda zeszłego stulecia wróciła nam upodobania do tak zwanych

„breloczków“

noszonych przy bransoletkach, przy szalikach, kieszonkach, kapeluszach. Breloczki takie mają nierzadziej kształty, czy to zwierzęte: kotków, pieszków, myszek, czy ozdobne inicjały, czy poprostu jakiś motyw dekoracyjny. Wiosenne torby, jak zresztą cała garderoba wiosenna, będą barwne i urozmaicone. Skóry na torby farbować się będzie pod kolor reszty toalety. Rękawiczki w kratę szkocką, w grochy i kwiaty — oto nowy pomysł wiosennej mody.

Jeszcze nosimy futra, ale moda lansuje już

słomkowe kapelusze.

Czy zaszły jakieś istotne zmiany w fasonie kapeluszy? Jesień była wypełniona walką między rondem a główką, zimą zwycięstwo przeszło do główki. Obecnie drogą kontrastu główka podporządkowała się rondu. Główka splecsza się, zmniejsza, zato rondo wyczynia fantastyczne harce. Z tyłu rondo jest zazwyczaj podwinięte, tak, że odstania cały kark i misternie upięte loczki, lub modny ostatnio wałeczek. Co do kolorów kapelusze słomkowe będą przeważnie czarne, filcowe-granatowe, taftowe w dowolnym kolorze. Na przybranie gros-grainowe kokardy i piórka.

Céline.

Nowa moda sowiecka.

Według doniesień z Moskwy trust konfekcji męskiej i damskiej, zorganizował już obecnie wystawę modeli sowieckiej mody wiosennej.

Specjalna brygada artystów-rysowników pracowała nad wytworzeniem 20 rozmaitych modeli ubrań męskich i damskich. Prasa sowiecka, donosząc o otwarciu wystawy sowieckiej mody wiosennej zaznacza, że w samej Moskwie rzucone będzie na rynek przeszło 100.000 palt męskich, 200.000 garniturów męskich, przeszło 100.000 palt damskich i 30.000 wiosennych kostjumów damskich.

Jak wynika z otworzonej wystawy, sowiecka moda wiosenna zapożyczyła wiele szkieców i modeli przeważnie z Paryża.